

У С Т А В

НА НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „ П Р О Г Р Е С ” 1939

с. Старцево 4987, ул. „ Васил Левски ” № 43,
тел. 03073/ 20-27, e-mail: starcevo_chitalishte@abv.bg
община Златоград, област Смолян

ГЛАВА ПЪРВА ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Настоящия устав е приведен в съответствие с измененията и допълненията на Закона за народните читалища, обнародвани в ДВ, брой 42 от 5 юни 2009 г.

Чл. 2. Народно читалище „Прогрес” 1939 е публична общинска собственост, предоставена на читалищното настоятелство за безвъзмездно ползване, стопанисване и управление.

Чл. 3. Читалището е правоприменник на първоначалното читалище създадено през 1939 г. и е новоучредено на 05.12. 1996 г.

Чл. 4. Наименованието на читалището е „Прогрес” 1939 и се изписва на български език.

Чл. 5. Седалището на читалище „Прогрес” 1939, е в село Старцево, община Златоград.

Чл. 6. Адресът на читалището е: ул. „ Васил Левски ” № 43, тел. 03073 20-27.

Чл. 7. Читалището е самоуправляваща се българска културно-просветна организация по местоживееене, което изпълнява и държавни културно-просветни задачи. То се изгражда върху принципите на учредяване, членство, доброволността, демократизма и автономността.

Чл. 8. Читалището не е политическа организация. В неговата дейност могат да участват всички български граждани без ограничение за възраст и пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

Чл. 9. Читалището е юридическо лице с нестопанска цел. Качество на юридическо лице придобива с вписването му в регистъра за организациите с нестопанска цел в окръжния съд.

Вписването в регистъра на окръжния съд се извършва в 14-дневен срок, по писмено заявление от настоятелството, към което се прилагат:

1. протоколът от общото събрание на членовете (учредителите);
2. уставът на читалището, подписан от действителните членове (учредителите);
3. нотариално заверен образец от подписа на лицето, представляващо читалището и валидният печат на читалището.

Чл. 10. В 7-дневен срок от вписването на читалището в регистъра на окръжния съд, читалищното настоятелство подава заявление за вписване в публичния регистър на народните читалища към министъра на културата.

В заявлението се изписват наименованието на читалището, седалището, източникът на първоначалното финансиране, името на лицето, което представлява читалището, ЕИК по БУЛСТАТ.

Към заявлението се прилага устава на читалищната организация.

Чл. 11. Всяка промяна в наименованието и седалището на читалището, източника на първоначалното му финансиране, уставът, имената на членовете на настоятелството и проверителната комисия, името и длъжността на лицето представляващо читалището се заявява в 14-дневен срок в окръжния съд от възникването и.

Чл. 12. Читалището няма право да предоставя собствено или ползвано от него имущество

възмездно или безвъзмездно:

- 1. за хазартни игри и ношни заведения;**
- 2. за дейност на религиозни общности, политически партии и организации;**
- 3. на председателя, секретаря, членовете на настоятелството и проверителната комисия и на членовете на техните семейства.**

Чл. 13. Мнения, предложения, заявления и жалби на членове на читалището и на граждани се приемат само в писмен вид, когато не се провежда общо събрание на членовете на читалището.

Читалищното настоятелство е длъжно да отговори писмено в 14-дневен срок от завеждането.

Мненията и предложенията нямат задължителен характер, ако не са в съответствие с целта и основните дейности на читалището и противоречат на закона за народните читалища.

Чл. 14. Читалището се представлява от председателя.

ГЛАВА ВТОРА ЦЕЛ И ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ

Чл. 15. Целта на читалището е да задоволява потребностите на гражданите, свързани със:

1. развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователна дейност в населеното място;
2. запазване на обичаите и традициите на българския народ;
3. разширяване на знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;
4. възпитание и утвърждаване на националното самосъзнание;
5. осигуряване на достъп до информация.

Чл. 16. За постигане на целта, читалището извършва основни дейности, като:

1. уреждане и поддържане на библиотека, читалня, фото-, фоно-, филмо- и видеотеки, както и създаване и поддържане на електронни информационни мрежи;
2. развитие и подпомагане на любителското художествено творчество;
3. организиране на школи, кръжоци, курсове, кино и видеопоказ, празненства, концерти, чествания и младежки дейности;
4. събиране и разпространяване на знания за родния край;
5. създаване и съхраняване на музейни колекции съгласно Закона за културното наследство;
6. предоставяне на компютърни и интернет услуги;

Чл. 17. Да развива и допълнителна стопанска дейност свързана с основните дейности

на читалището, като: консултанска, преводаческа, издателска, информационна и друга стопанска дейност, която е в съответствие с действащото законодателство, като приходите от нея използва за постигане определени читалищни потребности.

ГЛАВА ТРЕТА УЧРЕДЯВАНЕ, ЧЛЕНСТВО, ПРАВА, ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ПРЕКРАТЯВАНЕ

Чл. 18. Учредяване. Читалището се учредява на събрание на което присъстват най-малко 50 дееспособни физически лица. Учредителното събрание приема устава на читалището и избира неговите органи на управление.

Чл. 19. Членство. Член на читалището може да бъде всеки гражданин на населеното място, с писмено заявление до председателя на читалището. Заявлението се приема от секретаря на читалището. Встъпването в членство става с плащане на членския внос, с вписване в книгата за членовете на читалището и получаване на членска книжка. Новопостъпилите членове се обявяват пред общото събрание.

Членовете на читалището са: **индивидуални, колективни и почетни.**

1. **Индивидуалните членове** са български граждани. Те биват: **действителни и спомагателни.**
  - **Действителните членове са лица, навършили 18 години, които участват в дейността на читалището, редовно плащат членски внос и имат право да избират и да бъдат избирани;**
  - **Спомагателните членове са лица до 18 години, които имат право на съвещателен глас, но нямат право да избират и да бъдат избирани в органите на управление на читалището.**

2. **Колективните членове** съдействат за осъществяване на целта и основните дейности на читалището **и имат право на един глас.**

Колективни членове могат да бъдат:

- професионални организации;
- стопански организации;
- търговски организации;
- кооперации и сдружения;
- културно-просветни и любителски клубове и творчески колективи.

3. **Почетни членове** могат да бъдат български и чужди граждани с изключителни заслуги за читалището.

Чл. 20. Права. Действителните членове **имат право:**

1. да избират и да бъдат избирани в ръководните органи на читалището;
2. да участват в дейността на читалището и ползва базата на читалището;
3. да получават информация за дейността на ръководните органи;
4. да упражняват контрол по изпълнение на решенията на общото събрание.

Чл. 21. Задължения. Действителните членове **са длъжни:**

1. да познават закона за народните читалища;
2. да спазват устава на читалището и участва в работата на общото събрание;
3. да изпълняват решенията на общото събрание и на органите на управление;
4. да опазват имуществото на читалището;
5. да плащат редовно членския внос.

Чл. 22. Прекратяване на членство. Членството в читалищната организация се прекратява:

1. при не редовно плащане на членския внос;
2. поради доброволно напускане на организацията;
3. поради изключване от организацията.

Чл. 23. Прекратяване на читалището. Читалищната организация се прекратява(разпуска):

1. по решение на общото събрание, решението се вписва в регистъра на окръжния съд;
2. читалището може да бъде прекратено с ликвидация или по решение на окръжния съд, ако:
  - дейността му противоречи на закона, устава и добрите нрави;
  - имуществото му не се използва според целта и предмета на дейността на читалището;
  - налице е трайна невъзможност читалището да действа или не развива дейност за период от две години, по искане на министърът на културата до прокурора;
  - не е учредено по законовия ред;
  - обявено в несъстоятелност.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА ОРГАНИ НА УПРАВЛЕНИЕ И КОНТРОЛ

Чл. 24. Органите на читалището са: **общото събрание, настоятелството и проверителната комисия.**

Чл. 25. Върховен орган на читалището е общото събрание.
Общото събрание на читалището се състои от всички членове на читалището, имащи право на глас.

Чл. 26. Общото събрание по своя характер може да бъде- редовно, отчетно-изборно и извънредно:

1. Редовно общо събрание се свиква от настоятелството най-малко веднъж годишно;
2. Отчетно-изборно събрание се свиква от настоятелството през 3-ри години;
3. Извънредно общо събрание може да бъде свикано по решение на настоятелството по искане на проверителната комисия или на една трета от членовете на читалището **имащи право на глас.**

При отказ на настоятелството да свика извънредно общо събрание **до 15 дни** от постъпването на искането, проверителната комисия или една трета от членовете на читалището с **право на глас** могат да свикат извънредно общо събрание **от свое име.**

Чл. 27. Поканата за общо събрание трябва да съдържа дневния ред, датата, часа и мястото на провеждането му **и кой го свиква.** Поканата трябва да бъде получена срещу подпис или връчена не по-късно от 7 дни преди датата на провеждането му. В същия срок на вратата на читалището и на други общодостъпни места се залепва поканата за събранието.

Чл. 28. Общото събрание е **законно**, ако присъстват най-малко половината от имащите право на глас членове на читалището. **При липса на кворум събранието се отлага за един час.** Тогава събранието е **законно**, ако на него присъстват не по-малко от една трета от членовете при провеждане на редовно общо събрание и не по-малко от половината плюс един от членовете при свикване на извънредно общо събрание.

Чл. 29. Общото събрание има следните компетенции:

1. **изменя и допълва устава;**
  2. избира и освобождава председателя на читалището, членовете на настоятелството и проверителната комисия ;
  3. приема вътрешни актове, необходими за организацията на дейността на читалището
  4. **изключва членове на читалището;**
  5. определя основните насоки на дейността на читалището;
  6. взема решение за членуване или за прекратяване на членство в читалищно сдружение;
  7. приема бюджета на читалището;
  8. приема годишния отчет до 30 март на следващата година;
  9. определя размера на членския внос;
  10. **отменя решения на органите на читалището;**
  11. **взема решения за откриване на клонове на читалището след съгласуване с Общината;**
  12. взема на решение за отнасяне до съда на незаконосъобразни действия на ръководството или на отделни читалищни членове;
  13. **взема решение за прекратяване на читалището;**
  14. решенията на общото събрание са задължителни за другите органи на читалището;
  15. две трети от членовете на общото събрание на читалището могат да предявят иск пред окръжния съд за отмяна на решение на общо събрание, ако то противоречи на закона или устава;
  16. искът се предявява в едномесечен срок от узнаването на решението, но не по-късно от една година от датата на вземане на решението;
  17. за заседанията на общото събрание се съставя протокол, в които се вписват броя на присъстващите членове, дневния ред, разискванията по него, гласуваните и взети решения;
- Протоколът се подписва от председателя на събранието и от протоколчика след закриване на събранието.

Решенията по чл. 26, точки: 1, 4, 10, 11, и 13 се вземат с мнозинство най-малко с две трети от всички членове на читалището. Останалите решения се вземат с мнозинство повече от половината от присъстващите членове.

Чл. 30. Изпълнителен орган на читалището е настоятелството, което се състои от петима членове, избрани за срок от 3-и години. Същите нямат роднински връзки по права и съребрена линия до четвърта степен.

Член на читалището не може да бъде избран за член на настоятелството, ако не присъства на общото събрание.

Настоятелството встъпва в изпълнение на своите компетенции от датата на избирането, като провежда първото си заседание. Настоятелството работи до избиране на ново настоятелство.

С избирането на новото настоятелство-старото настоятелство прекратява своята дейност.

Чл. 31. Читалищното настоятелство има следните компетенции:

1. свиква общото събрание;
2. осигурява изпълнението на решенията на общото събрание;

3. подготвя и внася в общото събрание проект за бюджет на читалището;

4. подготвя и внася в общото събрание отчет за дейността на читалището;
5. назначава секретаря на читалището, по трудов договор и утвърждава длъжностната му характеристика;
6. настоятелството взема решения с мнозинство повече от половината на членовете си.

При равен брой гласове се извършва второ гласуване. В случай, че има второ равенство, решаващ е гласът на председателя;

7. член на настоятелството, който е против взето решение, подписва протокола с особено мнение и писмено излага мотивите си;
8. членовете носят отговорност за своите решения - солидарно.

Чл. 32. Председателя на читалището се избира от общото събрание за срок от 3-и години и е член на настоятелството.

Председателят има следните компетенции:

1. предлага на общото събрание проект за сътава на настоятелството;
2. организира дейността на читалището съобразно закона, устава , решенията на общото събрание и решенията на настоятелството;
3. представлява читалището;
4. свиква и ръководи заседанията на настоятелството и председателства общото събрание на читалището;
5. отчита дейността си пред настоятелството;
6. сключва и прекратява трудови договори със служителите съобразно бюджета на читалището и договори за наем въз основа на решение на настоятелството;
7. ежегодно до **10 –ти ноември** представя на кмета на общината предложения за дейността на читалището през следващата година и сключва договор с него;
8. ежегодно до **31-ви март** представя на кмета на общината и общинския съвет отчет за осъществените читалищни дейности по изпълнение на програмата и за изразходваните средства през предходната година.

Чл. 33. Секретаря на читалището е в трудовоправно отношение с читалището и е член на настоятелството.

Секретаря има следните компетенции:

1. организира изпълнението на решенията на настоятелството, решенията на общото събрание, включително решенията за изпълнение на бюджета;
2. организира текущата основна и допълнителна дейност;
3. отговаря за работата на щатния и хоноруван персонал;
4. запознава настоятелството с постъпилите писма и заявления;
5. следи за измененията и допълненията в Закона за народните читалища;
6. представлява читалището заедно и поотделно с председателя.

Секретаря на читалището **не може да е в роднински връзки** с членове на настоятелството и на проверителната комисия по права линия и по сребрена линия до четвърта степен, както и да бъде съпруг / съпруга на председателя на читалището.

Чл. 34. Проверителната комисия се състои от трима членове, избрани за срок от 3-и години. **Член на читалището не може да бъде избран в проверителната комисия, ако не присъства на общото събрание.**

1. Членове на проверителната комисия не могат да бъдат лица, които са в трудовоправни отношения с читалището или са роднини на членове на настоятелството, на председателя или на секретаря, съпрузи, братя, сестри и роднини по сватовство от първа степен.

2. Проверителната комисия осъществява контрол върху дейността на настоятелството, председателя и секретаря на читалището по спазване на закона, устава и решенията на общото събрание.

3. При констатирани нарушения проверителната комисия уведомява общото събрание на читалището, а при данни за извършено престъпление и органите на прокуратурата.

Чл. 35. Не могат да бъдат избирани за членове на настоятелството и на проверителната комисия лица, които са осъждани на лишаване от свобода за умишлени престъпления от общ характер.

Чл. 36. Членовете на настоятелството, включително председателя и секретаря, подават декларации за конфликт на интереси при условия и по ред на Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси. Декларациите се обявяват на интернет страницата на читалището.

ГЛАВА ПЕТА ЧЛЕНСКИ ВНОС

Чл. 37. Размерът на членския внос се определя от общото събрание.

Чл. 38. Членския внос се внася в касата на читалището:

1. ежесечно;
2. в началото на всяко тримесечие на текущата година.
3. в началото за цялата текуща година.

Чл. 39. Членския внос се отчита чрез квитанция и чрез нанасяне в членската книжка с подпис на касиера.

Чл. 40. Член на читалището не внесъл членския си внос за три поредни месеца през текущата година се счита за самоизключил се от състава на читалищната организация и няма право на глас.

ГЛАВА ШЕСТА ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИРАНЕ

Чл. 41. Имуществото на читалището се състои от сграда предоставяна от общината за безвъзмездно ползване и от имущество придобито със собствени средства.

Чл. 42. Читалището набира финансови средства от:

1. членски внос;
2. такси от културно-просвета и информационна дейност;
3. субсидия от държавния и общински бюджет;

8

4. наеми от движимо и недвижимо имущество;
5. дарения и завещания;
6. от други приходи.

Чл. 43. При недостиг на средства за ремонт и поддръжка на читалищната сграда средства се осигуряват от общинския съвет.

Чл. 44. Отчетът за изразходваните средства от държавния и общинския бюджет се представя в общината.

Чл. 45. Разходите не могат да надвишават приходите.

ГЛАВА СЕДМА
ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 46. Читалището има кръгъл печат с надпис: Народно читалище ”Прогрес” 1939 с. Старцево, община Златоград в окръжност , средата има разтворена книга с факел .

Чл. 47. Празник на читалището е **24-ти май – Ден на славянската писменост и на Българската просвета и култура.**

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 48. Председателя и / или секретаря на читалището **не могат** да предоставят имущество на читалището в нарушение на **чл. 10, т. 1, 2 и 3.**

Които извърши нарушение се наказва с глоба в размер от 500 до 1000 лв. и с лишаване от правото да заема изборна длъжност в читалището за срок от 5 години (по закона за народните читалища-чл. 31).

Чл. 49. Ако председателя **не заяви вписване на читалището** в регистъра на читалищата в срок се наказва с глоба в размер от 150 до 300 лв.(по закона за народните читалища чл. 32).

Чл. 50. При непредставяне на отчет за изпълнение на читалищната дейност и за изразходваните от бюджета средства в срок по **чл. 29, т. 7** председателя се наказва с глоба в размер от 150 до 300 лв. (по закона за народните читалища -чл. 33).

Този устав е приет на общо събрание на членовете на читалището проведено на 16. 04. 2010 г. и е приведен в съответствие с изискванията на Закона за народните читалища приет от Народното събрание на 05. 06. 2009г. (ДВ, бр. 42 от 2009г.)

НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „ПРОГРЕС 1939” с. СТАРЦЕВО

Ул. "Васил Левски" №43, тел. 0888883607, e-mail: starcevo_chitalishte@abv.bg,

ДОКЛАД

ЗА ОСЪЩЕСТВЕНИТЕ ЧИТАЛИЩНИ ДЕЙНОСТИ

НА НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „ПРОГРЕС 1939” ЗА 2022 ГОДИНА

Основните направления и приоритети в дейността на читалището произтичат от ЗНЧ, ЗС общинската културна политика, осъществявана на основата на съществуващата нормативна уредба чрез изпълнението на културния календар

Отчета обобщава най-важните моменти в работата на читалището, приоритети, цели и задачи, кои спомогнат за укрепването, модернизирването и развитието му в общодостъпно и желано място местната общност.

Приоритет на дейността на читалището през 2022 г е да задоволява потребностите на населението свързани със:

1. развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователната дейност.
2. запазване на обичаите и традициите.
3. разширяване на знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;
4. възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание;
5. осигуряване на достъп до информация.

За постигане на целите са реализирани основни дейности, като:

1. уреждане и поддържане на библиотеката;
2. развиване и подпомагане на любителското художествено творчество;
3. организиране дейността на групите, за инициране и провеждане на празненства, концерти, чествания и иновативни дейности съобразно променената епидемична среда;
4. събиране и разпространяване на знания за родния край;
5. съхраняване на етнографска колекция съгласно Закона за културното наследство.

Като неразделна част от читалището библиотеката активно участва в организирането на културен живот в селото. Библиотечната дейност е една от дейности на читалището като културна институция. Чрез нея то се включват в националната мрежа от библиотеки у нас.

Читалищната библиотека е с книжен фонд – 10406 тома литература и 5 периодични издания, получава целогодишно.

Основни акценти в библиотечната дейност са:

Осигуряване на 8 часов достъп до периодични издания, книги и интернет услуги;

Обновяване на библиотечния фонд с нови информационни източници;

Превръщането на библиотеката в съвременен, обществен информационен център чрез публичен интернет достъп и достъп до електронно съдържание;

Изпълнение на основни показатели:

Година	2022
Брой читатели	154
Посещения	1519
Раздадени книги	1070
Набавени книги	84

Библиотеката разполага с 6 компютъра с неограничен и безплатен достъп до интернет. Важно направление в дейността е превръщане на библиотеката в средище за прояви, които разкриват богатството на книгата и информационните възможности на библиотеката. Като всяка година, така и тази Библиотеката се стремеше да бъде важен информационен и културен център. Радвахме се на достъпни посетители и това ни дава стимул да продължаваме да правим най-доброто за нашите читатели. Колективните посещения от ученици са свързани с провеждане на уроци по български език и литература, разисквания за ползите от четенето, часове по родолюбие. Бележити дати и годишнини са отбелязват с кътове, витрини и изложби на литература.

Събития в читалището и библиотеката през 2022г.

Голям интерес сред местното население събуди честването на Бабинден. Бабинден отбелязахме с поздрав към всички баби, отправен от учениците от 3 клас с ръководител г-жа Джандева. Идеята е да възроди и утвърди традицията.

Отбелязахме и 14 февруари – Ден на виното и любовта с - онлайн конкурс на тема „Силата на любовта: по случай предстоящия 14 февруари. Наградихме и отличилите се.

По повод 19 февруари проведохме онлайн конкурс за рецитация под наслов „Памет за Левски“. Имаше 22 участника. Всички те получиха по грамота и книжка.

Читалището като институция съхраняваща миналото и традициите взе участие в онлайн конкурс „Шарени чорапче“, организиран от Народно читалище с. Пещера и беше удостоено с грамота.

По повод 1 март – Ден на самодееца, както всяка година бе направена украса на дървото мартеница на площада. В музейната сбирка ни гостуваха учениците от 1 клас с ръководител г-жа Мемова, които посрещнахме с мартенички, а те ни показаха своите умения за направа на такива. Дейностите осъществихме по проект „Културните институции като образователна среда“. Накрая за всички дечиц читалището подсигури почерпка.

Националният празник 3 март отбелязахме с традиционен поход до местността Белите камъни.

По повод Международния ден на жената Осми март организирахме изложба на шевици в малката зала на читалището, с която да покажем заслугите на нашите баби и майки за съхраняването на традициите и обичаите.

За Деня на Земята -22 април - обявихме конкурс за изработване на къщички за птички. 25 бяха участниците, всички те бяха удостоени с грамота за участие и наградени, благодарение на дарителството на: Природозащитна организация „Зелени Балкани“, Българска фондация Биоразнообразие, Сдружение национален доверителен екофонд, РИОСОВ - Смолян, Велин Мангаров Сдружение „На Ти с природата“, Сдружение Българско дружество за защита на птиците.

Гостувахме и на Празника на буквите на първи клас. Поздравихме децата по случай тяхната грамотност и им подарихме по книжка и грамота.

По повод Международния ден на детската книга в библиотеката гостуваха учениците от първи клас с ръководител г-жа Мемова. Целта на посещението беше децата да разгледат и се запознаят с библиотеката и да станат наши читатели. Накрая си тръгнаха усмихнати и доволни, отнасяйки със себе си подарък – Молбата на книгата.

XII-тия Маратон на четенето отбелязахме с децата от ДГ "Щастливо детство", които се потопиха в вълшебния свят на книгата, ученици от втори и трети клас. Децата драматизираха, рецитираха и чето любимите произведения.

По повод Великден проведохме съвместна Великденска работилница с децата от Старцево и децата НЧ "Орфей" с. Ерма река.

Младежите от Дневен център за лица и деца с увреждане "Зора" също се включиха във Великденски ни занимания, гостуваха в библиотеката, четоха и рисуваха по повод Великден.

Денят на славянската писменост и култура отбелязахме с празничен концерт с участието на ДГ "Щастливо детство", СУ "Св. Княз Борис I", танцов клуб „Елиас“ и самодейните състави към Читалището.

Отбелязахме 1 юни с празнична програма, посветена на Деня на детето с водещ Аника Романова. Децата се забавляваха с игри, танци и загадки.

За поредна година проведохме летни занимания. Началото поставихме на 20 юни. Наши гости първата част бяха: Деница Кадиева, Звезда Башева, Вера Щърбова. Те показаха своите умения пред децата и ги научиха на полезни и интересни неща.

Месец август бе наситен с събития и културни мероприятия свързани с честването на Празника на Старцево 18-19 август.

- Представяне книгата на Хамид Имамски „Родопа в песни“ в Музейната сбирка;
- Детска творческа работилница в библиотеката с Невена Топова;
- Летен празник на Старцево с участие на самодейни състави от селото и региона: Самодейци от Виєво, Кутела, Рудозем „Долен, Танцов клуб“ Елиас. Участници от РО на глухите гр. Пловдив, Изпълнители като Бойко Иванов, Катя Минчева, Виєвската фолкгрупа, Веселин Вачев, Яна Торманова, Йоана Хаджиева, Ради Иванов, Роман Романов;

6 септември -136г. от съединението на Княжество България и Източна Румелия и 22.09 – 113г. обявяване Независимостта на България отбелязахме подреден към библиотеката.

Международен ден на възрастните хора, на поезията и музиката отбелязахме с празничен концерт Хамид Имамски на 1 октомври.

И през 2022г. продължихме инициативата за „Пътуващата библиотека“, чието начало поставихме през 2021г. с децата от ДГ „Щастливо детство“.

Проведохме литературна среща с писателя Борислав Ганчев с ученици от 1- 4 клас на местното училище и учители.

Библиотечния персонал взе участие в кръгла маса на тема: „Развитие на краезнанието и електронните ресурси в съвременната библиотека“, организирана от РБ „Николай Вранчев“ – Смолян.

По повод 1 ноември – обявихме номинации за Будител на 2022г. Отличието „Будител на годината“, 2022г. бе връчено от председателя на читалището г-н Хари Торманов. Сийка Иванова – ръководител на Детската школа по народно пеене „Родопски звънчета“ е съвременният носител на отличието „Будител на годината“ 2022г.

Посещение на 4 клас с ръководител г-жа Искра Джандева в Библиотеката, с цел насърчаване на четенето и подготвяне на състезание по четене, което да се проведе в извън класна среда в случая най-подходящо място Библиотеката.

По повод Коледните и новогодишни празници обявихме Коледна томбола за читатели, заелите книги през месец декември. На 23 декември бяха изтеглени и тримата печеливши- Мими Меркова, Стефания Красимирова и Виктор Сечков.

Библиотеката кандидатства и бе одобрена по проект към Министерството на културата „Българските библиотеки съвременни центрове за четене и информираност – 2022г.“ за нови книги на стойност 1394,63лв.

За г-н Торманов от председателя на читалището г-н Хари Торманов. Сийка Иванова – ръководител на Детската школа по народно пеене „Родопски звънчета“ е съвременният носител на отличието „Будител на годината“ 2022г.

Събитията в читалището през 2022г. както и изявиите на самодейците бяха доста. Всички те допринесоха за утвърждаване ролята на читалището като културна институция.

Участия на самодейните състави на общинско ниво:

- Участие на Мъжката и Смесената фолклорни групи в Делови празници гр. Златоград.
- Участие на самодейните състави към читалището в Празник на Златоградското чевеърме.
- Участие на самодейните състави към Читалището в Празник на Старцево.
- Участие на самодейците към читалището в Коледните празници на Старцево.
- Участие на мъжката и смесената фолклорни групи в Празник на с. Долен.

Участие на самодейните състави на национално ново:

- Участие на Мъжката и Смесената група с ръководители Атанас Карамучев и Николай Бодуров във Фолклорен Извор Свищов. Завърнаха се с награда, грамоти и медали.

- Участие на двете групи към Школата за народно пеене с ръководител Сийка Иванова във „Фестивала на чистите храни от Родопите – Ардино 2022“

- Участие на самодейните състави към читалището в Празник на Доспат

- Участие на Мъжката и Смесената фолклорна група в 17 –ти Международен фолклорен фестивал „Кукурузени усмивки „ Селановци. Завърнаха се с много усмивки, грамоти и подаръци.

- Участие на Мъжката и Смесената фолклорни групи в празник на Смилян.

- **м. Септември**-Неделино провежда фолклорен фестивал. Редовни участници сме в програмата за надпяване през **2022г.** имаме-Златни медали за школата по народно пеене, „Родопски звънчета” .

ЛЮБИТЕЛСКО ХУДОЖЕСТВЕНО ТВОРЧЕСТВО

Съществена част от дейността на читалището през 2022 година е грижата за разширяване развитие на любителското художествено творчество.

Художественотворческата дейност в читалището цели запазване и развитие на традиционни ценности на българския народ, съхранение на обичаите и традициите, както и създаване на нови традиции, породени от нуждите на местните общности. Чрез тази дейност, читалището работи привличане на *млади хора* за участие в инициативи на читалищните самодейни колективи. С изяви читалището се работи за развитие и обогатяване на културния живот в населеното място, утвърждаване на националното самосъзнание и отчитане и съхранение богатството на местна култура. Голям интерес предизвика реализацията на проекта към НФК Възстановка на обичая „Женилка- старцевска сватба“, в чиято реализация се включиха доброволци и самодейните групи к читалището.

Към читалището за творчески сезон 2021/2022 работиха следните групи:

- Клуб „Седянка” ;
- Смесена група за автентичен фолклор с ръководител Николай Бодуров;
- Детската школа по народно пеене с ръководител Сийка Иванова;
- Мъжка група за автентичен фолклор с ръководител Атанас Карамучев.

ОДОБРЕНИ ПРОЕКТИ ПРЕЗ 2022г.

-Програма „Българските библиотеки-съвременни центрове за четене и информираност“ 2022 стойност 1394,63лв.

- „Младежки театър в читалището ” пред НФК на стойност 15хил.лв. и ще бъде реализиран през 20 год.

- Клуб „Седянка”

- Смесена група за автентичен фолклор с ръководител Николай

- Детската школа по народно пеене с ръководител Сийка Иванова

- Мъжка група за автентичен фолклор с ръководител Атанас Карамучев.

- Проект към НФК „Женилка – старцевска сватба“

На наша сцена през отчетния период гостуваха:

- Хамид Имамски с представяне на книгата „Родоп в песни„ и празничен концерт посветен възрастните хора
- Виевска фолклорна група
- Танцова формация „Пловдив“
- Бойко Иванов със фолклорен концерт
- Катя Минчева
- Веселин Вачев и др.

Дарители през отчетния период:

Дарители на книги: Елизабет Огнянова, Невена Топова, Емин Голев, Елза Хаджиева, Елеонора Борисова са най-големите дарители на книги.

Общината поема пътните разходи за една дестинация за една календарна година и от това винаги се възползва Смесената фолклорна група с пътуване до с. Царевец, общ. Свищов, като най-далечно участие.

Читалището и читателите ползваме безплатен интернет, благодарение на Антон Симеонов-собственик на САТ-ТМ Златоград.

РЕМОНТНИ И ДРУГИ ДЕЙНОСТИ:

- Ремонт на тавана в малката зала на читалището и обръщане на вратата на изхода от сцената.
- Ремонт на главния вход и освежаване на част от фасадата на сградата.

Проблеми: Спиране на теча над главния вход и терасата. Остарелия сграден фонд си взема своето, но при всяка възможност правим подобрения в помещенията.

Персонал и настоятелство

Субсидираната численост на персонала е 3 бройки. На цял щат работи библиотекарят, на ½ щат е секретарят. С ръководителите на групите има сключени граждански договори и получават хонорари.

За 2022г. имаме регистрирани 57 членове на читалището. Читалищното настоятелство функционираше организирано.

Читалището осъществяваше своята дейност публично. По-важните прояви намираха отражение в средствата за масова информация – печатни, телевизионни, електронни. Поддържахме фейсбук страницата на читалището, както и социални мрежи, чрез които правим разгласа за предстоящи събития, резултатите от участия на самодейците и всички дейности, в които участва читалището.

Цялостната читалищна дейност е насочена към съхранение и развитие на традиционните ценности на местната общност.

Проблеми: Спиране на теча над главния вход и терасата. Остарелия сграден фонд си взема своето, но при всяка възможност правим подобрения в помещенията.

Персонал и настоятелство

Субсидираната численост на персонала е 3 бройки. На цял щат работи библиотекарят, на ½ щат е секретарят. С ръководителите на групите има сключени граждански договори и получават хонорари.

За 2022г. имаме регистрирани 57 членове на читалището. Читалищното настоятелство функционираше организирано.

ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

Година	2022
Наличност в началото на годината	17 351, 31
Приходи-общо	59 893,99
Бюджета	37 120,00
Наеми	4 741,50
Чл. внос	124,80
Проекти	16 394,63
Други: такси, ток-банкомат, кафе-автомат	1513,06
	52841,28
Разходи-общо	
Заплати и осигуровки	26866,99
Библиотечни	1078,94
Културна и Художествена самодейност	2744,04
Канцеларски	303,19
Телефон,ток и вода	3180,70
Ремонт и стопански	951,09
Такси, командировки и други	1097,29
ТБО и данък сграда	925,22
Проект „ Женилка“	15 115,17
Счетоводство	578,65
Остатък за 2023г.	24 404,02

26.01.2023г.

Председател на НЧ „Прогрес 1939“:

/Хари Горманов /

НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „ПРОГРЕС 1939” с. СТАРЦЕВО

Ул. "Васил Левски" №43, тел. 0897077226, e-mail: starcevo_chitalishte@abv.bg,

www.progres1939.com

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ДЕЙНОСТ НА НЧ "ПРОГРЕС 1939" с. СТАРЦЕВО ПРЕЗ 2023г.

1. КУЛТУРЕН КАЛЕНДАР

Януари

06.01 - 160 г. от рождението на **Алеко Константинов** – български писател, общественик основоположник на организираното туристическо движение в България, сатирик и пътеписец /186.1897/- изложба в библиотеката;

12.01 - 146 г. от рождението на **Джек Лондон** – американски писател /1876–1916/- изложба литература в библиотеката;

13.01- 145 г. от рождението на **Пейо Крачолов Яворов** (Пейо Тотев Крачолов) – български по-символист и революционер, един от най-големите български поети на ХХ век./1878–1914/.+ литературен урок;

19.01- 100 г. от рождението на **Ивайло Петров** – кът в библиотеката

12.01 - 146 г. от рождението на **Джек Лондон** – американски писател /1876–1916/- изложба литература в библиотеката;

21 .01 - Бабинден- организиран ритуал, с клас от училище или детската градина ,с участието на баби. акушерки и клуб „ Седянка“.

Февруари

14 .02 - Ден на виното и на любовта – Вечер на любовната лирика;

19.02 - 150.г от обесването на **Васил Левски**, Апостолът на свободата (1837-1873) . Рецитиране на стихове за Левски от ученици и презентация.

21.02 – Международен ден на майчиния език .Среща с учители по български език и клас;

27. 01 - 110 г. от рождението на **Бруин Шоу** – американски писател и публицист /1913–1984/- кът;

28.02- Украсяване на дървото мартеница на площада съвместно с Кметство Старцево.

Март

1.03 - Баба Марта–Посрещане на Баба Марта с група от детската градина;

Отбелязване Деня на самодееца с всички групи;

3.03 - Национален празник на България – 145 год. от подписването на Санстефанския мирен договор и Освобождението на България от османско иго/1878/-Тържествен концерт и организиран поход до Белите камъни, изложба на литература;

8.03- Международен ден на жената - Премиера на „Женско царство“ :

14.03 – Възстановка на обичая Наша Марта;

21. 03 – Отбелязваме Световния ден на поезията с прочит на поетични творби от български и чужд, поети с ученици и възрастни.

В края на март- Отбелязваме празник на буквите-с 1-ви клас.

Април

02.04- Международен ден на детската книга . Среща с детски писател.

02.05 – **Великденска работилница**- боядисваме яйца и правим великденска украса съвместно с ученици;

22.04 - Ден на Земята- Отбелязваме Деня на Земята и Седмица на гората с ученици;

24- 29.04 - Седмица на детската книга:

Моят любим приказен герой - Карнавал на приказните герои;

Най – добър четец състезание с ученици от училище;

Приказни истории разказани от възрастни – среща на децата с опита и мъдростта на времето;

Организирана среща с писател .

Май

06.05 – **Гергьовден** - Историята на празника и неговото честване през годините през погледа на участниците от Клуб „Седянка „ към читалището.

Участие на групите в Празник на Златоградското чевърме -2023 и Празника на с. Долен;

15.05 - Ден на отворените врати в Музейната сбирка. Запознаване на децата от училище и детската градина с историята и бита на Старцево, съвместно с жените от клуб „Седянка“.

24.05 – Ден на славянската писменост и култура – тържествен концерт и рецитиране на стихове посветени на славянската писменост и култура от ученици , награда за най- активен читател , изложба на литература;

27.05 - 120 г. от рождението на **Никола Йорданов Фурнаджиев** – български поет, представител на та наречената Септемврийска поезия /1903–1968/. – кът в библиотеката

Юни

1.06 – Ден на детето - празнична програма посветена на Деня на детето;

02.06 - 146 г. от гибелта на Христо Ботев – гениален български поет и революционер /1848–1876/. Прочит на стихотворения от Ботев с клас в библиотеката;

03.06 Участие на самодейните групи в Национален фолклорен *фестивал* „Насред мегдана в *Арбанаси*

21 .06 – Еньовден. Запознаване на децата с лечебните билки и техните свойства.;

24.06 - Участие на самодейните групи в „Еньовден – фестивал на *билките*, цветята и екопродуктите от Родопите” гр. Девин.

Юли

10. 07 – Начало на летни занимания. Продължава традицията, да запознаваме децата с миналото историята на старцевци;

16.07.- Участие и представене на ритуала „Женилка – старцевска сватба“ във Фесивал на сватбена обредност“ с. Пешера.

Август

5.08 – Участие на фолклорните групи във НФФ”Фолклорен извор” с. Царевец,общ. Свищов;

13.08 – Участие на фолклорните групи във „Фестивала на чистите храни от Родопите – Ардино 2023“;

16 .08 - Красотата на родния край –изложба;

17.08 - Празничен концерт на самодейните състави към читалището;

18. 08 - Реализиране на представлението по проект към НФК“ Младежки театър в читалището“;

19.08 - Празник на с. Старцево;

Участие на фолклорните групи във Фестивал на народната носия-Жеравна-2023.

Участие на фолклорните групи в Международни фестивали.

Септември

6.09 - 138г. от съединението на Княжество България и Източна Румелия - кът в библиотеката;

17.09 - 125г. от рождението на Христо Смирненски – български поет, сатирик, журналист- кът библиотеката;

22.09 – 115г. от обявяване Независимостта на България -кът в библиотеката;

26.09 - 137г. от рождението на Ран Босилек – български писател, поет и преводач /1881-1958/.организирана среща с клас.

Октомври

01.10 – Международен ден на възрастните хора, на поезията и музиката.- Отбелязваме го с клас училище, самодейците към читалището и гости;

15 .10 – Есенни четения с деца от детската градина и училище;

Участие на самодейците във фестивал "Кукурузени усмивки" Селановци;

16.10- Световен ден на хляба-учим се да замесваме хляб с ученици.

Ноември

0 1.11 - Ден на народните будители. Презентация с клас и гости в библиотеката и среща с будители н Старцево. Обявяване Будител на 2023г.;

22.11 - 190 г. от рождението на Добри Попов Войников - кът в библиотеката;

24.11 - 197 г. от рождението на Карло Колоди – италиански белетрист и публицист /1826–1890 Викторина посветена на живота и творчество на автора за ученици от начален етап.

Декември

10. 12 – Конкурс за написване на коледни стихове или разкази „ Чудесата на Коледа“ за ученици;

22.12 - Коледно детско шоу за най-малките с дядо Коледа;

23.12 - Коледен благотворителен концерт и базар съвместно с ученици от СУ"Св. Княз Борис I".

2.ХУДОЖЕСТВЕНО-ТВОРЧЕСКА ДЕЙНОСТ:

През 2023 год. продължават дейността си:

Женска група за автентичен фолклор;

Детската школа по народно пеене с ръководител Сийка Иванова;

Мъжка група за автентичен фолклор с ръководител Атанас Карамучев;

Клуб „Седянка” .

3. ПРОЕКТИ:

- Кандидатстване по текущи проекти на НФК ;
- Реализиране на проект „Младежки театър в читалището“;
- Кандидатстване в текущи проекти към Министерство на културата по програма „Българските библиотеки-съвременни центрове за четене и информираност“

4. РЕМОНТНИ ДЕЙНОСТИ:

- Направа на покрив над терасата на главния вход;
- Изграждане на санитарен възел;
- За Музейната сбирка- ремонт на входа, монтиране на допълнително осветление и освежаване;
- Изграждане на нови комини.

Председател на НЧ „Прогрес 1939“;

Хари Торманов:

Членове на ЧН и Проверителната комисия с мандат 2022- 2025г.

Хари Емилов Торманов		Председател ЧН
Димитрина Бисерова Червенкова		Член ЧН
Елза Антонова Хаджиева		Член ЧН
Ваклин Живков Мерков		Член ЧН
Димо Митков Хаджиев		Член ЧН
Младен Асенов Чаушев		Председател ПК
Атанас Иванов Карамучев		Член ПК
Слави Сашев Топалов		Член ПК
Даниела Ангелова Мемова		Секретар